

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ОСНОВИ КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ

підготовки бакалавра

**Силабус вибіркового освітнього компонента «ОСНОВИ КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ
МОВЛЕННЯ»** підготовки *бакалавра*.

Розробник: Н.В. Іовхімчук, доцент, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики
початкової освіти**

протокол № 2 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибіркова дисципліна
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 3
		Семестр – 6
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год Лабораторні – Індивідуальні –
		Самостійна робота – 110 год
		Консультації – 10 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Іовхімчук Наталія Володимирівна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (050)108-68-55, nata.iov@ukr.net

Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи культури і техніки мовлення» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

Розширення сфери вживання української літературної мови як мови державної зумовило завдання: навчитися вільно володіти всіма стильовими ресурсами мови, засвоїти її зображувальні, термінологічні, емоційно-експресивні та інші багатства.

Проблема підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності на сьогоднішній день набула значення багатофакторної моделі. Зокрема, у центрі уваги сучасної педагогіки вищої школи – питання розвитку творчої особистості здобувача освіти, культури та краси його мовлення, самодіяльності, активності, креативності. «Основи культури і техніки мовлення» – етап здобування найважливіших теоретичних знань з лінгвістики, тому повинні освоїти основи фахової мовнокультурної підготовки. Це самостійний навчальний предмет, що базується на філологічних освітніх компонентах і має на меті систематизувати й узагальнити знання здобувачами освіти з української орфоєпії, слововживання, стилістики української мови, виробити вміння точності слововживання й сформувані засади мовленнєвого етикету майбутнього працівника освітньої сфери; підвищення рівня мовної освіти, фундаментальними складовими якої є культура мовлення – мистецтво відтворення

думок і почуттів засобами слова. Необхідною умовою досягнення високої професійної підготовки, педагогічної техніки, майстерності педагога є оволодіння основами теорії і практики мистецтва слова, культури мовлення. Впевнене володіння рідною мовою, здібність точного і логічного викладу думок як письмово, так і в усній формі необхідні спеціалісту в будь-якій галузі. Крім того, кожен випускник вищого навчального закладу повинен володіти мистецтвом виразного читання, оскільки вплив живого слова на слухачів сильніший, ніж вплив друкованого тексту на читача.

Таким чином, головними теоретичними засадами цього курсу є осмислення здобувачами освіти мовної норми; знання про основні комунікативні ознаки культури мовлення; усвідомлення взаємозв'язків системи мови, вербальні і невербальні засоби виразності. Практичними засадами курсу вважаємо систематичність знань здобувачам освіти, їх постійне поглиблення, інтерес, увагу до мови взагалі і до рівня власного мовлення зокрема.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента – є підвищення рівня загальної та мовної культури здобувачам освіти, досконалому володінню мовними засобами; формування навичок вести монологічне чи діалогічне мовлення, дотримуючись норм сучасної української мови та мовленнєвого етикету; сприяти кращому емоційному та літературному осмисленню й розумінню здобувачами освіти текстового матеріалу; розвивати уміння застосовувати елементи техніки мовлення.

Для досягнення мети виконуються такі **завдання**:

- надання здобувачам освіти знань про теоретико-практичні засади культури мовлення, норми сучасної української мови та принципи її основних комунікативних ознак;
- формування у здобувачів освіти аналітичного та критичного мислення, мовленнєвої компетенції, що охоплює систему мовленнєвих умінь (вести діалог, творити усні й писемні монологічні та діалогічні висловлювання різних видів, типів і жанрів);
- ознайомити здобувачів освіти з технікою мовлення в єдності її елементів як необхідної передумови словесної дії і правильно нею користуватися (керувати диханням у процесі мовлення, читання, володіти правильною і чіткою дикцією, силою, чистотою і висотою голосу, орфоепічними нормами вимови);
- розвивати вміння точно, в логічній послідовності, лаконічно й виразно відповідно до умов комунікації висловлювати власні міркування, передавати необхідну інформацію, емоційно впливати на аудиторію, підтримувати з нею належний контакт;
- удосконалити уміння здобувачів освіти користуватися принципами сучасного красномовства, такими, як логічність, точність, доречність, образність та виразність мовлення;
- становлення наукового світогляду майбутніх педагогів, розвитку у них стійкого інтересу до самопізнання, самовиховання і самоосвіти.

3. Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Культура мовлення і виразне читання як освітній компонент								
Тема 1. Вступ. Зміст і завдання освітнього компонента «Основи культури і техніки мовлення»	14	2	2		10		РП, РІД, ДМ, ЗД, МЗН	УФО/ПФ, МППВІР – 10 б.
Тема 2. Мова і мовлення. Мовні норми	14		2		10	2	Б, РІВ, ВІР, ДМ, ДС	УФО/ПФО МППВІР – 10 б.
Тема 3. Культура мовлення і сьогодення	14	2	2		10		Б, РІД, РІВ, ДМ, ЗД, ТВІР,	УФО/ПФ, МСО- 10 б.
Тема 4. Поняття, особливості мовного етикету	14		2		10	2	РП, РІД, РІВ, ВІР, ТВІР	УФО/ПФО МППВІР/ 3– 10б.
Тема 5. Основні комунікативні ознаки культури мовлення	14	2	2		10		ПС, Б, Р/К, РІД, ДМ, ЗД, ТВІР	УФО/ПФО МППВІР – 10б.
Разом за змістовим модулем 1	70	6	10		50	4		50 б.
Змістовий модуль 2. Робота з текстом. Техніка читання								
Тема 6. Особливості роботи з текстом	16	2	2		12		РП, Р/К, РІД, РІВ, ВІР, ЗД, ДС	УФО/ПФО, МППВІР – 10б.
Тема 7. Техніка читання тексту.	16	2	2		12		РП, Р/К, РІД, РІВ, ЗД, МЗН	УФО/ПФО, МППВІР, МСО –10б.
Тема 8. Підготовка партитури тексту	16		2		12	2	Б, Р/К, РІД, ДМ,ВІР, ТВІР, ДС	УФО/ПФ, МППВІР/ 3 – 10б.
Тема 9. Особливості читання творів різних за жанром	16		2		12	2	Б, Р/К, ДМ, ЗД, ТВІР, ДС	УФО/ПФО МППВІР – 10б.
Тема 10. Літературний аналіз художнього тексту	16		2		12	2	РП, Р/К, РІВ, ВІР, ЗД, ТВІР, МЗН	УФО/ПФО МППВІР – 10б.
Разом за змістовим модулем 2	80	4	10		60	6		50 б.
Разом балів	150	10	20		110	10		100 б.
Види підсумкових робіт (за потреби)								Бал
Модульна контрольна робота								
ІНДЗ								
Інше								

Всього годин/Балів								100 б.
---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--------

*** Методи навчання**

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, інтелект-картами, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІІ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВІР – вправи (РВІР – репродуктивні, ПВІР – продуктивні, КВІР – конструктивні, ТВІР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

**** Методи оцінювання:** УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВІР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Назви змістових модулів і тем	Кільк. годин
Змістовий модуль 1. Культура мовлення і виразне читання як освітній компонент	
Тема 1. Вступ. Зміст і завдання освітнього компонента «Основи культури та техніки мовлення» 1. Записати 10 висловлювань українських письменників, видатних діячів України чи інших держав про розвиток, функції, багатство української мови. 2. Виписати 10 фразеологічних зворотів, які вживаються в мові вчителя початкових класів.	10
Тема 2. Мова і мовлення. Мовні норми 1. Опрацювати у фахових періодичних виданнях за останні 5 років статті та дидактичні матеріали з поданої теми, скласти бібліографічний покажчик. 2. Підготувати відеоролик на тему: «Культура мовлення як складник професійної компетентності педагога».	10
Тема 3. Культура усного мовлення 1. Запропонуйте власні шляхи підвищення культури мовлення (опишіть конкретні поради). 2. Підготувати та провести тренінг на тему: «Культура мовлення майбутнього вчителя початкової школи».	10
Тема 4. Поняття, особливості мовного етикету 1. Підготувати та презентувати проєкт на тему: «Особливості мовного етикету»	10

українців». 2. Підготувати та провести тренінг на тему: «Мовленнєвий етикет здобувача освіти».	
Тема 5. Основні комунікативні ознаки культури мовлення 1. Скласти діалоги, враховуючи ситуацію мовлення, на такі теми: розмова на автобусній зупинці, зустріч матері й дочки (батька й сина) на вокзалі, обговорення двома подругами переглянутого фільму, обмін новинами членів сім'ї після робочого дня. 2. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Багатство української мови».	10
Разом за змістовим модулем 1	50 б.
Змістовий модуль 2. Робота з текстом. Техніка читання	
Тема 6. Особливості роботи з текстом. 1. Написати твір або поезію (за власне обраною темою) та виразно виголосити написане. 2. Проаналізувати нетрадиційні методи роботи з текстом художнього твору в Новій українській школі.	12
Тема 7. Техніка читання тексту. 1. Підготувати відеоролик на тему: «Формування навичок читання в початковій школі». 2. Підготувати тренінг на тему: «Вдосконалення техніки читання здобувачів початкової освіти».	12
Тема 8. Підготовка партитури тексту 1. Скласти інтелект-карту на тему: «Правила складання партитури тексту». 2. Розписати партитуру текстів різних жанрів (твори за вибором студента).	12
Тема 9. Особливості читання творів різних за жанром 1. Аналіз науково-популярних статей, вивчення яких передбачено чинними програмами з літературного читання. Робота з науковими термінами. Виписати 20 термінів, що використовуються в початковій освіті. 2. Створити лепбук на тему: «Читання творів різних за жанрами у початковій школі».	12
Тема 10. Літературний аналіз художнього тексту 1. Зробити (письмово) літературознавчий та виконавський аналіз художнього твору: оповідання, казки, байки, вірша (твір за вибором студента). 2. Підготувати інтерактивну презентацію на тему: «Особливості аналізу художнього твору в початковій школі».	12
Разом за змістовим модулем 2	60 б.
Разом балів	110 б.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Основи культури і техніки мовлення» здійснюється на основі результатів поточного контролю знань згідно з Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснено під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне та письмове опитування, тестування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 3* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних

заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 100 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання якості знань здобувачів освіти з ОК здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, компетенціями, який можна виявити в процесі усного опитування, експрес-тестування тощо, та якість практичних умінь, навичок, способів мислення, професійних якостей, які визначають здатність успішно працювати за фахом у майбутньому.

Оцінювання за практичне заняття для здобувачів денної форми навчання здійснюється за 10-бальною шкалою, ураховуючи виконання самостійної роботи із запропонованої теми. Під час визначення кількості балів керуємось такими критеріями:

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
10 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
8 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
6 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
2 бали	Оцінюється робота здобувача освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

V. Підсумковий контроль

Із освітніх компонентів, де формою контролю є залік, оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. На заняттях використовується інтерактивне обговорення проблемних питань, результат та активність здобувача освіти зараховується до поточної оцінки, позитивним є посилення при виступах здобувачів освіти на першоджерела, вміння використовувати наочні наявні засоби, вміння використовувати мультимедійні засоби

навчання та інші комп'ютерні технології, вміння представити результати самостійної творчої роботи.

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, заліку заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій

результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Кінцевий термін ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті (проходження вебінарів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента на онлайн платформі EdEra, «На Урок», Освіторія, Всеосвіта й представити сертифікат про проходження, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають темі (темам), які передбачені силабусом освітнього компонента.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- проходження вебінарів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента – до 5 балів (сертифікат обсягом 30 год і більше – 5 балів, 1 бал за 6 годин/0,2 кредити);
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 2 бали, у фаховому журналі – 5 балів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність на підтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки).

Питання до заліку

1. Культура мовлення. Мова, мовлення, мислення. Функції мови і мовлення.
2. Комунікативні ознаки культури мовлення.
3. Правильність і точність мовлення.
4. Логічність і чистота мовлення.
5. Багатство і різноманітність мовлення.
6. Доречність і виразність мовлення.
7. Культура мовлення. Мовленнєвий етикет та причини мовленнєвих помилок.
8. Мовленнєва діяльність педагога як елемент професійної діяльності. Публічний виступ і культура мовлення.
9. Шляхи досягнення багатства і різноманітності мовлення. Вимоги до усного мовлення.
10. Інформативне, аргументуюче і дискусійне мовлення.
11. Культура писемного мовлення. Текст як одиниця мовлення.
12. Етикетні формули та звертання. Ділова етика.
13. Культура педагогічного спілкування. Основні прийоми встановлення контакту з аудиторією.
14. Культура публічної монологічної мови. Родожанрова диференціація монологічної публічної мови.
15. Телефонна розмова як різновид професійної діалогічної мови. Культура ведення телефонної розмови.
16. Техніка мовлення як необхідна передумова словесної дії.
17. Значення правильного мовного дихання для читця. Типи дихання.
18. Значення голосу для читця. Постановка і якості розвиненого голосу. Гігієна голосу.
19. Дикція. Система роботи над удосконаленням дикції.

20. Органічні та неорганічні вади мовлення, їх причини.
21. Значення орфоєпії для читця. Причини порушення орфоєпічних норм у мовленні.
22. Мовні такти, їх значення для процесу читання, мовлення.
23. Інтонація як мовне явище на слуховому рівні сприймання. Значення та функції інтонації у виразному читанні.
24. Паузи. Класифікація пауз. Тривалість пауз.
25. Мелодика мовлення, її значення у виразному читанні. Основні мелодичні зміни та позначення на письмі.
26. Темп мовлення, його значення для процесу мовлення. Творення темпу і темпоральні зміни.
27. Літературознавчий аналіз творів.
28. Виконавський аналіз твору.
29. Особливості читання творів різних за жанрами.
30. Засоби логіко-емоційної виразності читання.
31. Невербальні засоби спілкування. Міміка. Використання невербальних засобів спілкування вчителем початкової школи.
32. Позамовні засоби виразності (поза, жести). Відповідність міміки і жестів логічній і емоційній насиченості твору.
33. Розмітка тексту знаками партитури.
34. Записати 3-5 висловлювань українських письменників, видатних діячів України чи інших держав про розвиток, функції, багатство української мови.
35. .Виписати 10 фразеологічних зворотів, які вживаються в мові вчителя початкових класів.
36. . Випишіть 20 термінів, які вживаються в мові вчителя початкових класів. Проаналізувати їх походження.
37. Скласти діалоги, враховуючи ситуацію мовлення, на такі теми: розмова на автобусній зупинці, зустріч матері й дочки (батька й сина) на вокзалі, обговорення двома подругами переглянутого фільму, обмін новинами членів сім'ї після робочого дня.
38. Написати твір або поезію (за власне обраною темою), зробити партитуру тексту та виразно виголосити написане.
39. Проаналізувати нетрадиційні методи роботи з текстом художнього твору в Новій українській школі.
40. Аналіз науково-популярних статей, вивчення яких передбачено чинними програмами з літературного читання. Робота з науковими термінами.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. Профілю. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 299 с.
2. Благун Н.М. Основи культури й техніки мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 41 с.
3. Заболотний О., Заболотний В. Правильне мовлення. Київ: Літера, 2020, 224 с.
4. Іовхімчук Н. В. Формування культури мовлення учнів початкових класів. *Acta Paedagogica Volynienses*: науковий журнал. Луцьк: Гельветика, 2021. Випуск 3. С. 69-76
5. Іовхімчук Н.В. Формування культури спілкування майбутніх учителів початкової школи. *European and global vectors for education development in Ukraine: Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. 150-180
6. Іовхімчук Н. В., Носаль В. В. Текст як вдосконалення мовної компетенції здобувачів початкової освіти. *Нова українська школа в дії: актуальні проблеми методик навчання та стратегії розвитку*: збірник наукових праць здобувачів вищої освіти. Рівне, 2022. С. 32-35
7. Іовхімчук Н.В., Стецькович О.Л. Теоретичні основи використання синонімів у збагаченні мовлення молодших школярів. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії*: збірник наукових праць. Матеріали XLIX міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 31 серпня. Переяслав, 2022. С.27-29
8. Іовхімчук Н.В. Теоретичні основи розвитку усного мовлення першокласників. *Achange of the paradigm of modern science after the military invasion of the Russia on the territory of independent Ukraine*. Collection of theses of scientific and methodical reports of international scientific-practical conference Збірка тез науково-методичних доповідей Міжнародної науково-практичної конференції June 22-23, 2022 Bratislava, Slovakia. С. 216-220.
9. Коваль Г.П., Захарчук З.О. Виразне читання в структурі уроку : навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів спеціальності «Педагогіка і методика початкового навчання». Тернопіль : Астон, 2015. 174 с.
10. Кравцова І. А. Основи культури і техніки мовлення: навчальний посібник . Кривий Ріг: КП ДВНЗ «КНУ», 2016. 294 с.
11. Мельник Т., Струганець Л. Культура мови: від теорії до практики: навчальний посібник. Київ: Навчальна книга – Богдан, 2017. 216 с.
12. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення: навч.посібн. Київ: Центр учбової літ., 2019. 243 с.
13. Степанова О.І. Культура мовлення та виразне читання: навчально-методичний посібник. Рівне, 2016. 162 с.
14. Федієнко В. Основи швидкочитання. Харків: Школа, 2021., 325 с.
15. Фостер Т.К. Читай як професор. Жвавий і захопливий посібник з читання між рядків. Київ: Темпора, 2021, 344 с.

Інтернет-ресурси та інші джерела

1. Климова К.Я. Основи культури і техніки мовлення: Навчальний посібник. – 2-е вид., випр. і доп. К.: Ліра, 2006. 240с. Режим доступу: http://library.nulau.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/Osnovu_kult.
2. Культура мовлення і практикум з виразного читання. Матеріали [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kyltyramovlenna.blogspot.com/>
3. Сабліна С. В. Сучасні мовознавчі проблеми дослідження українського мовного етикету [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/2783.pdf>